

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1995

Technical and Bibliographic Notes / Notes technique et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming are checked below.

- Coloured covers / Couverture de couleur
- Covers damaged / Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated / Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing / Le titre de couverture manque
- Coloured maps / Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black) / Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations / Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material / Relié avec d'autres documents
- Only edition available / Seule édition disponible
- Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin / La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure.
- Blank leaves added during restorations may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming / Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.

- Additional comments / Commentaires supplémentaires: Text in Ukrainian.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modifications dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured pages / Pages de couleur
- Pages damaged / Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated / Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed / Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached / Pages détachées
- Showthrough / Transparence
- Quality of print varies / Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material / Comprend du matériel supplémentaire
- Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image / Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.
- Opposing pages with varying colouration or discolourations are filmed twice to ensure the best possible image / Les pages s'opposant ayant des colorations variables ou des décolorations sont filmées deux fois afin d'obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below /
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	14X	18X	22X	26X	30X
☐	☐	☐	☒	☐	☐
12X	16X	20X	24X	28X	32X

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

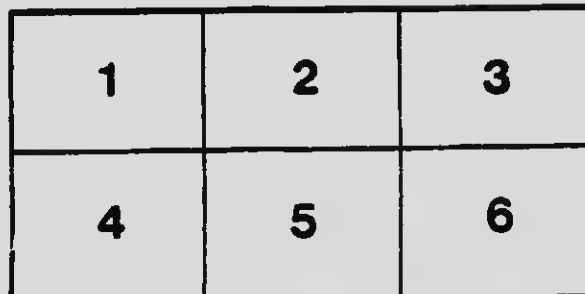
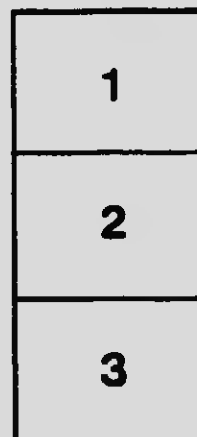
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de l'état de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

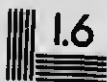
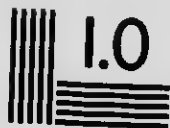
Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier feuillet et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second feuillet, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека

№ 10.

453

НЕВОЛЬНИК

з 2 малюнками і портретом

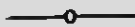
Накладом „Канадйского Фармера“

852 MAIN STREET.

WINNIPEG. CANADA

Ілюстрована Шевченківська Вібліотека
№ 10.

НЕВОЛЬНИК.

З 2 малюнками і портретом.

Накладом „Канадйского Фармера.”
852 Main Street, Winnipeg, Canada.

PG3949

S5

N4

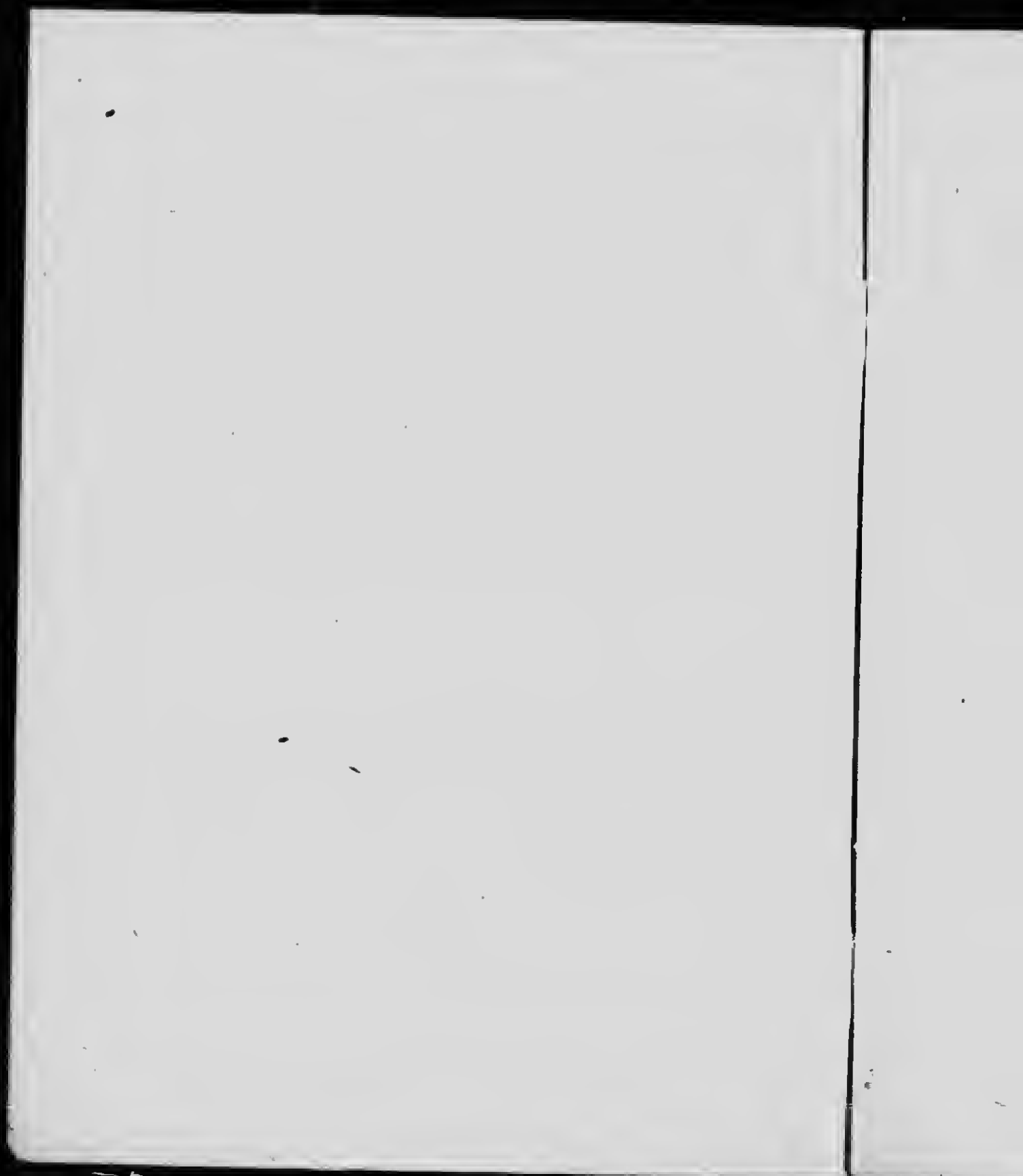
1710

P***

M. Webster

Невольник.

ПОСВЯТА

Думи мої молодії,
Поиурії діти!
І ви мене покинули!...
Пустку натопити
Нема кому... Остав ся я,
Та не сиротою,
А з тобою, молодою,
Раю мій, покою,
Моя зоре досвітняя,
Єдина думо
Пречистая! Ти вітаєш,
Ак у того Нуми
Тая іімфа Егерія:
Так ти, моя зоре,
Просияєш иадо мною,
Ніби заговориш,
Усьміхнеш ся. Дивлю ся я —
Нічого не бачу.
Прокину ся — серце плаче,
І очи заплачуть.
Спасибі, зіронько!

Минає

Неясний деиь мій, вже смеркає;
Над головою вже несе
Свою иеклепаную косу
Косар иепевний; мовчки скосить;
А там — і слід мій занесе
Холодий вітер. Все минає!...
Згадаєш може, молодая,

Вилиту сльозами
Мою думу, і тихими,
Тихими річами
Проговориш: »я любила
Його на сім сьвіті,
Йї на тїм сьвіті любити-му...«
О мій тихий сьвіте,
Моя зоре вечірняя!
Я буду вітати
Коло тебе, і за тебе
Господа благати!

I.

Той блукає за морями,
Сьвіт перехожає,
Долї, доленьки шукає:
Немає, немає,
Мов умерла! А той рветь-ся
З усїєї сили
За долею... от-от догнав,
І — бебех в могилу!
А в иншого сїромахи
Нї хати нї поля,
Тільки торба; а з торбини
Виглядає доля,
Мов дитинка; а він її
Лає, проклинає
І за чвертку закладає, —
Нї, не покидає!
Як репях той, учепить ся
За латані поли,
Та й збирає колосочки
На чужому полі;
А там — сиопи, а там — скирти,
А там — у палатах
Сидить собі сїромаха,
Мов у своїй хатї.
Такая-то доля тая, —
Хоч і не шукайте!
Кого схоче, сама найде,
У колисці найде.

Ще на Україні веселі
І вольнії пишались села
Тогді, як праведно жили
Старий козак і діток двоє.
Ще за Гетьманщини старої
Давно се діялось колись.

Так коло полудня, в неділю,
Та на Зелених ще й сьвятках,
Під хатою в сорочці білій
Сидів, з бандурою в руках,
Старий Козак.

— »І так, і сьак!«

Старий міркує, розмовляє:
»І треба б,« каже, »й трохи шкода!
А треба буде; два-три годи
Нехай по сьвіту погуляє
Та сам своєї пошукає,
Як я шукав колись... Ярино!
А де Степан?« — »А он під тинном,
Неначе вколаний стоїть!«
— »А я й не бачу! А ідїть
Лишень сюди, та йдїть обое!
А нуте, діти, оттакої!«
І вдарив по струнах.

Старий грає, а Ярина
З Степаном танцює;
Старий грає, примовляє,
Ногами тупцює.

»Як-би мені лиха та лиха,
Як-би мені свекрівонька тиха,
Як-би мені чоловік молодий,
До другої не ходив, не любив!

Ой гоп, чики-чики!
Та червоні черевики,
Та троїстїї музики:
Од віка і до віка
Я любила б чоловіка!

Ой гоп! Заходивсь,
Зробив хату, оженивсь,

І піч затопив
І вечерять иаварив.
— А иуте, діти, оттакої!«
І старий підняв ся;
Як ударить, як ушкварить,
Аж у боки взяв ся!

»Чи так, чи не так?
Уродив постирнак,
А петрушку
Криши в юшку,
Буде смак, буде смак!
Ой так, таки так,
Оженив ся козак;
Кииув хату
І кімиату,
Та й потяг у байрак.

— Ні, не та вже! підгопталась
Стара моя сила;
Утомив ся. А все се ви
Так розворушили.
О, бодай вас! Що-то літа!
Ні вже, не до-ладу...
Минуло ся. Іди лишень
Полудиовать лагодь;
Гуляючи, як той казав,
Шматок хліба з'їсти.
Іди ж, доню! — А ти, сину,
Послухаеш вісти.
Сїдай лишеиь! Як убили
Твого батька Івана
В Шляхетчині, то ти ще був
Маленьким, Степане.
Ще й не лазив.« — »То я не син?
Я чужий вам, тату?« —
— »Та не чужий! стрівай лишень!
От, умерла й мати,
Таки твоя, а я й кажу
Покійній Марині,
Моїй жінці: А що? кажу,
Возьмем за дитину —

Тебе б отсе? — Добре, каже
Покійна Марина:
Чому не взять? — Взяти тебе
Ми, та й спарували
З Яриночкою до купи.
А тепер осталось
Ось-що робить: ти на літі,
І Ярина зріє;
Треба буде людей шукать
Та що-небудь діять.
Як ти скажеш?« — «Я не знаю,
Бо я думав... тее...«
— »Що Ярина сестра тобі?
А воно — не тее;
Воно просто: любіте ся,
Та й з Богом до шлюбу!
А поки що, треба буде
І на чужі люди
Подивитись, як там живуть:
 Чи орють,
Чи на неораному сіють,
І просто жнуть
І немолочене віють,
Та як і мелють і їдять —
 Все треба знать.
Так от-як, друже: треба в люли
 На рік, на два пійти
 У наймити;
Тоді й побачимо, що буде.
Бо хто не вміє заробить,
То той не вміти-ме й пожить.
А ти як думаєш, небоже?...
Не думай! коли хочеш знать,
Де лучше лихом торгувать,
Иди ти в Січ! Як Бог поможе,
Там наіси ся всіх хлібів;
Я їх чимало попоїв:
І досі нудно, як згадаю!
Коли здсбудеш, принесеш;
А коли згубиш, поживеш
Мое добро! Та хоч звичаю

Козацького набереш ся
Та побачиш сьвіта,
Не такого, як у бурсї,
А живі мисліте
З товариством прочитаеш,
Та по-молодечи
Будеш Богу молити ся,
А не по-чернечи
Харамаркать. Оттак, сину!
Помолившись Богу,
Осїдлаеш буланого,
Та й гайда в дорогу!
Ходїм лишень полудновать.
Чи ти вже, Ярино,
Змайструвала нам що-небудь?
Оттаке-то, сину!...«
— »Уже, таточку!« озвалась
Із хати Ярина.

II.

Не їсть ся, не петь-ся, і серце не беть-ся,
І очи не бачать, не чуть голови
Неначе немає, ніби неживий:
Замість шматка хліба, за кухоль береть-ся.
Дивить ся Ярина та нишком сьмієть-ся.
— »Що се йому стало? Ні їсти, ні пити,
Нїчого не хоче! Чи не занедужав? —
Братіку Степане! що в тебе болить?«
Ярина питає. Старому байдуже,
Ніби-то й не чує. — »Чи жать, чи не жать,
А сїяти треба!« старий промовляє
Ніби-то до себе. »А нумо р. тавать!
До вечерні може ще пошкандибаю.
А ти, Степане, ляжеш спати,
Бо завтра рано треба встати
Та коня сїдлать.«

— »Степаночку, голубчику!
Чого се ти плачеш?
Усьміхни ся, подиви ся!
Хиба ти не бачиш,

Що й я плачу? Розсердив ся
Бог знає на кого,
Та й зо мною не говорить.
Утечу, ей-Богу,
Та й сховаюсь у буряні...
Скажи бо, Степане!
Може й справді нсздужаеш?
Я зільля достану,
Я побіжу за бабою...
Може се з пристріту?«
— »Ні, Ярино, мое серце,
Мій рожевий квіте!...
Я не брат тобі, Ярино!
Я завтра покину
Тебе й батька, на чужині
Де-небудь загину;
А ти мене й не згадаеш,
Забудеш, Ярино,
Свого брата!« — »Схамени ся!
Ей-Богу, з пристріту!
Я не сестра? хто-ж отсе я?
О Боже, мій сьвіте!
Що тут дїять? Батька нема,
А він занедужав
Та ще й умре. О Боже мій!
А йому й байдуже,
Мов сьмієть-ся. Степаночку!
Хиба ти не знаєш,
Що без тебе і таточка
І мене не стане?« —
— »Ні, Ярино, я не к:
А тільки поїду
Недалеко. А на той рік
Я до Вас приїду
З старостами, за тобою
Та за рушниками.
Чи подаєш?« — Та цур тобі
З тими старостами!
Ще й жартує!« — »Не жартую,
Ей-Богу, Ярино,
Не жартую!« — »Та се й справді

Ти завтра покинеш
Мене й батька? Не жартуеш?
Скажи бо, Степає!
Хиба й справді не сестра я?«
— »Ні, мое коханья,
Мое серце!« — »Боже ж ти мій!
Чому я не знала?
Була б тебе не любила
І не цілувала...
Ой, ой, сором! Геть од мене!
Пусти мене! Бачиш,
Який добрий! Та пусти бо!
Єй-Богу, заплачу.«
І заплакала Ярииа,
Як тая дитииа,
І крізь сльози промовляла :
»Покиє! покниє!«

Як той явір над водою,
Степаи похилив ся,
Щирі сльози козацькїї
В серці запекли ся,
Мов у пеклі. А Ярииа
То клеє, то просить,
То замовкє, подивить ся,
І зиов заголосить.
Не чули ся, як смеркло ся;
І сестру і брата,
Нїби сковаєих до-купи,
Застав батько в хатї.

І сьвіт настав, а Яриї
Не спить ся, ридає.
Уже Степаи із криици
Коия напуває.
Ї вона з відрами побїгла
Нїби за водою
До криниці. А тим часом
Запорожську зброю
Старий виїс із комори ;
Дивить ся, радїє,

Приміряє, іїби зиову
Старий молодіє.
Та й заплакав. — »Зброе моя,
Зброе золотая!
Літа мої молодії,
Сило молодая!
Послужи, моя ти зброе,
Молодій ще силі,
Послужи йому так щиро,
Як мені служила!«

Вернули ся од криниці,
І Степан сідлає
Коня, свого товариша,
Й жупан надіває.
А Ярина дає зброю,
На порозі стоя;
Степан її надіває,
Та плачугь обоє.
І шаблюка, мов гадюка,
Й ратице-дрючина,
Й самопал семипяденний
Повис за плечима.
Аж зомліла, як узріла;
І старий заплакав,
Як побачив на коневі
Такого юнак
Веде коия з поводи
Та плаче Ярина;
Старий батько іде рядом,
Научає сина:
Як у війську пробувати,
Старшин шанувати,
Товариство поважати,
В табор не ховатись.
— »Нехай тебе Бог заступить!«
Як за селом стали,
Сказав батько, — та всі трое
Разом заридали.

Степан гукнув, і курява
Шляхом підняла ся.

— »Не бари ся, мій синочку!
Швидче повертай ся!«
Сказав старий. А Ярина,
Мов тая ялина
При долині, похилилась.
Мовчала Ярина,
Тільки сльози утирає,
На шлях поглядає:
Із куряви щось вигляне
І знов пропадає;
Ніби шапка через поле
Кстить ся, чорніє,
Пропадає, мошечкою,
Тільки-тільки мріє,
Та й пропало. Довго, довго
Стояла Ярина
Та дивилась, чи не вирне
Знову комашина
Із куряви. Не вирнула,
Пропала. І знову
Заплакала Яриночка
Та й пішла до-дому.

III.

Минають дні, минає літо;
Настала осінь, шелестить
Пожовкле листя. Мов убитий
Старий під хатою сидить:
Дочка нездужає Ярина,
Його єдина дитина
Покинуть хоче! З ким дожить,
Добити віку вікового?
Згадав Степана молодого,
Згадав свої благі літа,
Згадав — та й нищечком заплакав
Багатий сивий сирота.

— »В Твоїх руках все на світі,
Твоя всюди воля!
Нехай буде так, як хочеш —

Така моя доля!«
Старий вимовив і нишком
Богу помолив ся,
Та й пішов собі з-під хати
І в садок поплів ся.

І барвінком, і рутою,
І рястом квітчає
Весна землю, мов дівчину
В зеленому гаї.
І сонечко серед неба
Опинилось, стало,
Мов жених той молодую,
Землю оглядало.
І Ярина вийшла з хати
На сьвіт Божий глинуть.
Ледве вийшла; усміхнеть-ся,
То піде, то стане,
Розглядає, дивуєть-ся,
Та любо, та тихо,
Ніби вчора народилась...
А лютеє лихо
В самім серці ворухнулось
І сьвіт запалило.
Як билина підкошена,
Ярина схилилась;
Як з квіточки роса в-ранці,
Сльози полили ся.
Старий батько коло неї
Як дуб похилив ся.

Одужала Яриночка.
Ідуть люде в Київ
Та в Почаїв помолитись,
І вона йде з ними.
У Києві великому
Всіх сьвятих благала;
У Межигорського Спаса
Тричи причащалась;
У Почаєві сьвятому
Ридала-молилась,

Щоб Степан той, доля тая,
Йй хоча приснилась.
Не приснилась!... Вернула ся.
Знову забіліла
Зима біла. За зною
Знов зазеленіла
Весна Божа. Вийшла з хати
На сьвіт дивуватись
Яриночка, та не Бога
Сьвятого благатн,
А нищечком у ворожкн
Про його спитатн.

І ворожка ворожила,
Пристріт замовляла,
Талан-долю та весільля
З воску виливала.
— »Ои бачиш? кінь осідланий
Тупає ногою
Під козаком; а он-де йде
Дідусь з бородою
Аж до колїи. Отто гроші;
Як бн догадав ся
Козак оттой злякать діла...
Злякав! — та й сховав ся
За могнлу, лічить гроші...
А он знову шляхом
Козак іде, ніби старець;
То, бач, ради страху,
Щоб Ляхн або Татари
Часом не спіткали.«
І радесенька Ярина
До-дому верталась.

IV.

Уже третій і четвертій
І пятій минає
Немалий рік, а Степана
Немає, немає!
І стежечка-доріжечка,

Ярси та горою
Утоптали до ворожки,
Поросла травою.
Нема його! У черниці
Косу розлітає
Безталанна; коло неї
Падає, благає
Старий батько, хоч літечко,
Хоч Петра діждати,
Хоч Зеленої Неділі...

Діждались, і хату
Уквітчали гарнесенько,
І в сорочках білих
Невеселі, мов сироти,
Під хатою сіли.
Сидять собі та сумують.
Слухають: щось грає
Мов на кобзі, на улці,
І ніби співає...

ДУМА.

»У неділю в-ранці раю
Синє море грало;
Товариство кошового
На раді прохало:
»Благословн, отамане,
Байдаки спускати,
Та за Тендер погуляти,
Турка пошукати.«

»Чайки й байдаки спускали,
Гарматами рештували,
З Дніпрового гірла широкого впливали,
Серед ночі темної,
На морі сніьому,
За островом Тендером потопали, прогнали...

Один потопає,
Другий вириває,
Козацтву-товариству із синьої хвилі рукою махає
І зично гукає:

»Нехай вам, панове товариство, Бог допомагає!«
І в синій хвилі потопає, проладає...

»Тільки три чайки, слава Богу,
Отамана куріинного,
Сироти Степана молодого,
Сине море не втопило,
А в турецьку землю агаряиську
Без кормил прибило.

Тогді сироту Степана,
Козака лейстрового,
Отамана молодого,
Турки-яничари ловили,
З гармати гримали,
В кайдани кували,

В тяжкую неволю завдавали...

Ой Спасе наш Межигорський,
Чудотворний Спасе!

І лютому ворогові
Не допусти впасти

В турецькую землю, в тяжкую неволю!

Там кайдани по три пуди,
Отаманам — по чотири...

І світа Божого не бачать, не знають,
Під землею камінь ламають,
Без сповіди сьвятої умирають,
Як собаки здихають.

»І згадав сирота Степан в неволі
Свою далеку Україну,
Нерідного батька старого,
І коника вороного,
І нерідну сестру Ярину...
Плаче, ридає,
До Бога руки здіймає,
Кайдани ламає,
Утікає на вольную волю...

Один потапае,
Другий вириває...

Уже на третьому полі
Турки-яничари догнали,
До стовпа вязали,
Очи виймали,
Гарячим залізом випікали,
В кайдани кували,
В тюрму посадили
Та й замуrowали...»

V.

От-так на улиці, під тином,
Ще молодий кобзар стояв
І про невольника співав.
За тином слухала Ярина,
І не дослухала — упала.
— »Степаночку! Степаночку!«
Кричала, ридала:
»Степаночку, моє серце!
Де-ж се ти барив ся?
Тату! тату! ідїть сюди,
Ідїть, подивїть ся!« —
Прийшов старий, розглядає,
І свого Степана
Не пізнає: таке з його
Зробили кайдани!
— »Сину ти мій безталанний!
Моя ти дитино!
Де ти в світі погибаєш?
Сину мій єдиний!«

Плаче старий та ридає,
Й Степан сліпий плаче,
Невидющими очима
Мов сонце побачив.
І беруть його під руки
І ведуть у хату,
І витає Яриночка
Мов рідного брата;
І голову йому змила
І ноги умила,

Отак на улиці, під тинном
Ще молодий кобзар стояв...

І в сорочці тонкій, білій .
За стіл посадила;
Годувала, напувала,
Положила спати
У кімнаті, — і тихенько
Вийшла з батьком з хати.

Через тиждень без старостів
За Степана свата
Старий свою Яриночку, —
І Ярина в хаті...
—» Ні, не треба, мій таточку,
Не треба, Ярино!«
Степан каже: »Я загинув,
На віки загинув!
За-що ж свої молодії
Ти літа погубиш
За калікою, Ярино?...
Насьміють ся люде,
І Бог сьвятий покарає,
І прожене долю
З сії хати веселої
На чужее поле.
Ні, Ярино! Бог не кине
І знайде дружину;
А я піду в Запороже:
Там я не загину, —
Нагодують.«

— »Ні, Степане,
Моя ти дитино!
І Господь тебе покине,
Як ти нас покинеш.
Оставай ся, Степаночку!
Коли не хоч братись,
То так будем: я — сестрою,
А ти будеш братом,
І дітьми йому обоє,
Батькові старому.
Не йди од нас, Степаночку,
Не кидай нас знову!

Не покинеш?...« — »Ні, Ярино!«

І Степан остав ся.

Зрадів старий мов маленький,

Аж за кобзу взяв ся;

Хотів вшкварить метелицю

З усієї сили,

Та не вшкварив...

Під хатою

Усі трое сіли.

»Роскажи ж ти нам, Степане,

Про свою недолю;

Бо й я таки гуляв колись

В турецькій неволі.«

— »Отто-ж мене, вже сліпого,

На світ випускали

З товариством. Товариство

На Січ прямувало

І мене взяло з собою,

І через Балкани

Простали ми в Україну

Вольними ногами;

А на тихому Дунаю

Нас перебігають

Січовики-Запорожці

І в Січ завертають...

І розказують і плачуть,

Як Січ руйновали,

Як Москалі срібло-злото

І свічі забрали

У Покрови; як козаки

В-ночі утікали,

І на тихому Дунаю

Невим Кошем стали;

Як цариця по Києву

З Нечосом ходила,

І Межигорського Спаса

В-ночі запалила,

І по Дніпру у золотій

Галері гудяла,

На пожар той поглядала,

Нишком усьміхалась.

І як степн запорожські
Тоді поділили,
І панам на Україні
Люд закріпостилн...
Як Кирило з старшннамн
Пудром оспалнсь
І в царнці, мов собакн,
Патникн лизали.
Оттак, тату! Я щасливий,
Що очей не маю,
Що нічого того в світі
Не бачу й не знаю...
Ляхи були, усе взяли,
Кров повнпнвали,
А Москалі і світ божнй
В путо закували.

»Оттаке-то! Тяжко, тату,
Із своєї хатн
До Турчина поганого
В сусідн прохатись!
Тепер, кажуть, в Слободзеї
Останкн збирає
Головатнй, та на Кубань
Хлопців підмовляє...
Нехай йому Бог поможе!
А що з того буде —
Святий знає! Почуємо,
Що розкажуть люде.«

Оттак вони, що день божнй,
У двох розмовлялн
До півночн, а Ярнна
Господарювала,
Та святих оттих благала...
Такн-ж ублагала:
На всеїднй у неділю
Вона спарувалась
З сліпнм своїм...

Таке-то
Скоїлось на світі,

Мої любі дівчаточка,
Рожеві квіти!
Такее-то! Одружились
Може воно й не до ладу,
Мої молодії.
Та що маю діять,
Коли таке сподіялось?

Рік уже минає,
Уже й другий. З дружиною
Ярина гуляє
По садочку. Старий батько
Сидить коло хати,
Та вчить внука пузанчика
Чолом оддавати...

VI. ЕПІЛОГ.

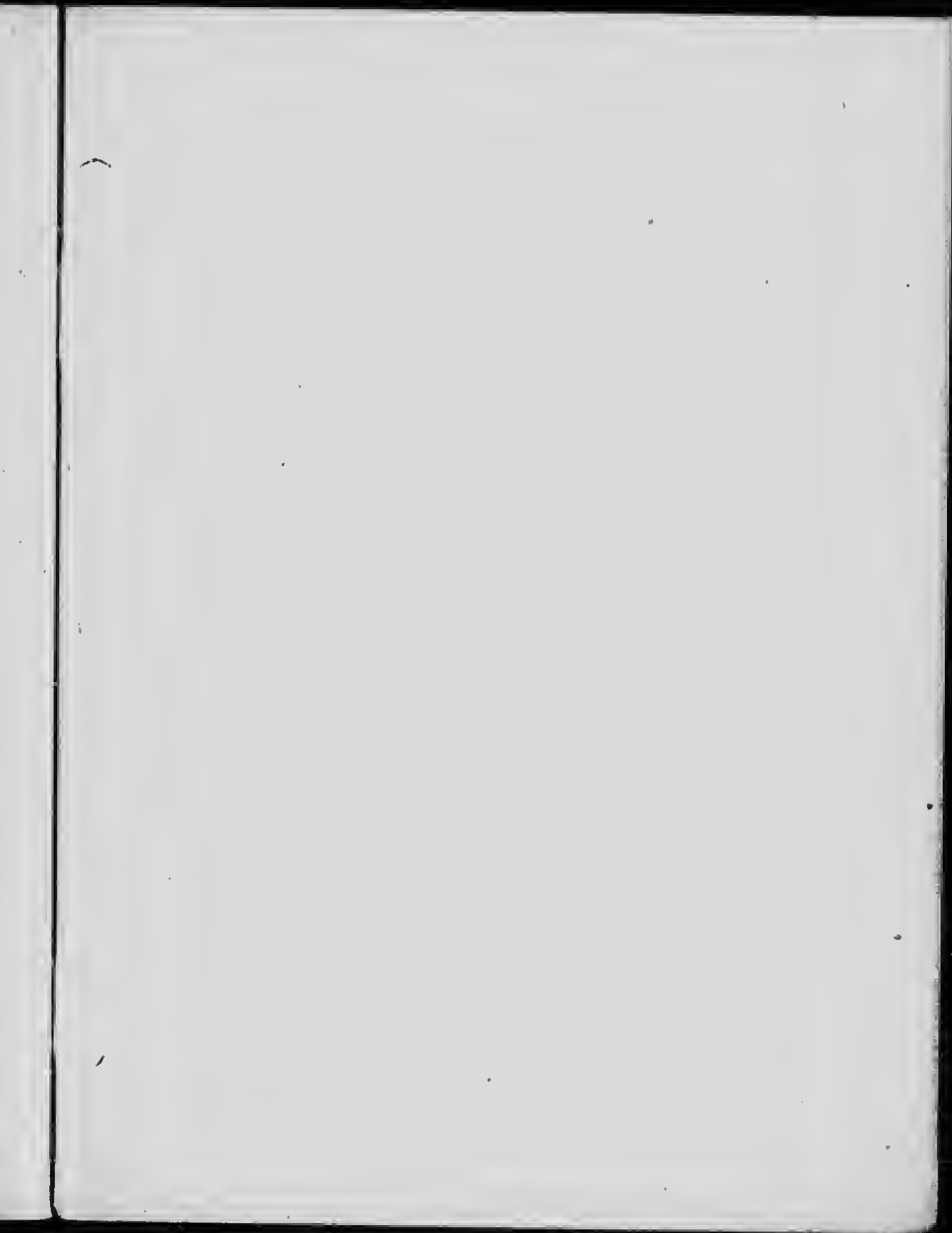
Отсе і вся моя дума...
Не здивуйте, люде!
Те, що було, минуло ся
І знову не буде.
Минули ся мої сльози,
Не рветь-ся, не плаче
Поточене старе серце,
І очи не бачать
Ні тихої хатиночки
В забутому краю,
Ні тихої долиночки,
Ні темного гаю;
Ні дівчини молодії
Й малої дитини
Я не бачу щасливої:
Все плаче, все гине!
І рад би я сховати ся,
Але де? — не знаю.
Скрізь неправда, де не гляну,
Скрізь Господа лають!
Серце вяне, засихає,
Замерзають сльози...
І втомивсь я одинокий,

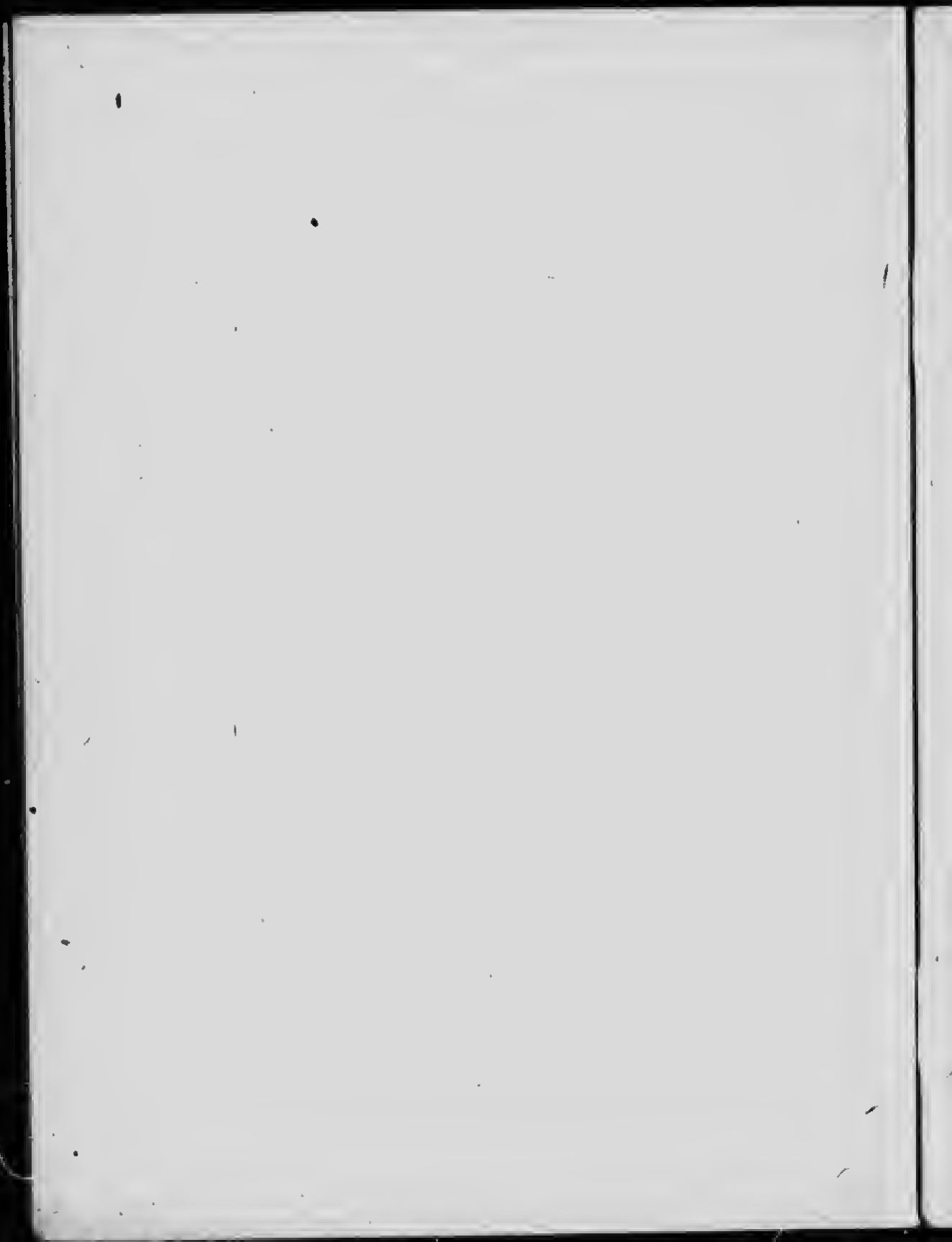
На самій дорозі...
Оттаке-то! Не здвуйте,
Що вороном крячу:
Хмара сонце заступила,
Я світа не бачу.
Ледве-ледве о півночі
Серцем прозираю,
І немощну мою думу
За світ поснлаю,
Сцілющої й живущої
Води пошукати:
Як інколи, то й принесе
І покропить в хаті,
І засвітить огонь чистий,
І сумно і тихо
Розкаже про весільля,
Звертає на лихо...

Тепер мені про сліпого
Сироту кінчає,
Але як довести краю,
І сама не знає:
Бо не було того дива
Може спокон-віку,
Щоб щаслива була жінка
З сліпим чоловіком.

Отже сталось таке диво!
Год, другий минає,
Як побрались; а дивіть ся —
В купочці гуляють
По садочку. Старий батько
Сидить коло хати
Та вчить внука маленького
Чолом оддавати.

С. Маріньське,
16. X. 1845.

ПЕРШИЙ І ОДИНОКИЙ ТОГО РОДА
**УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ
СЛОВАРЕЦЬ**

це обіймає 1600 сторінок друку, з повною граматикою, алфавитом друкованою і писаною, — і, — що найважливіше, — з вимовою англійських слів.

Се є перше таке видане в українській мові.

Словарець сей є конечно потрібний для кожного Українця. Видавництво не жаліло висипати суму гроша на те, щоб словар відповідав вимогам нашої суспільности. Щоб скорі знайти потрібне слово, на те є позабучний ріджистор так в українській як і англійській частині. Ціна його є \$2.00

Пишіть по каталог книжок і музичних інструментів:

Ruska Knyharnia
848-850 Main St. Winnipeg, Man.

Образи народні.

Нераз кже були на Україні образи українські і картки, але не було ще таких, які власне тепер можна набути

В РУСЬКІЙ КНИГАРНІ.

Гляньмо вперед на образи!

Се два прекрасні, великі образи: ПЕРШИЙ — се слабий малюнок українського артиста-малера п. Івасюна:

ВІЗД БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДО КИЄВА;

а ДРУГИЙ — се слабий малюнок українського артиста-малера п. Красіцького:

Зи тими обома образами великий попит буи не лише в старім краю, але і в Канаді, і в Америці, одначе тепер з причин айни тяжко їх спродити зі старого краю. Та удало ся українському Бюрови і першій американській фірмі в Нью Йорку кинити пречудні репродукції тих образів у гайній великості як були в старім краю на найліпшій, триній, мортонівій папирі. Репродукції виинити так знайим «світло-друмом», що киглядють наче оригінали.

ВЕЛИЧИНА ОБРАЗІВ ТАКА: висині на 28 цалів, а довгі на 22 цалі.

ЦІНА (ЗЖЕ З ПЕРЕСИЛКОЮ) ЗА ОДИН ОБРАЗ \$1.50; ЗА ДВА ОБРАЗИ \$2.50.

Сі образи можуть бути прирасою галь і приватних ініит. Надають ся навіть до прикрас галь підчис концертів і сьвіт Шенчиніюських.

Тирис Шиченно	50ц.
Івас Фрино	50ц.
Богдан Хмельницький	50ц.
Івас Котларенський	50ц.
Михайло Пилик	50ц.
Михайло Пилик	50ц.
Нийбільші Сини України	25ц.
Миротливі Січківські	25ц.

Ruska Knyharnia
848-850 Main St. Winnipeg, Man.

Про полові справи.

Книжочка лікарська котру кожній повинек поєчитати і научити ся дечого пожаточного для свого жита. — Ся книжка кождому прздатна. — Ціна..... 30ц

Порадник Лікарський. — Ціна..... 20ц

В Житя Параїсного Чоловіна і Сучасних Динунів. — В. Лупкєвич. — Переклала Олена Охримович-Залєзнякєска. — В 28 рисунками в текстї.

Вже сам заголовон книжки каже сподівати ся, що гоморить ся там про дуже цікаві річи, бо і хтож не цікаонї знати, як жили наші прароднчі або й теперішні дикі люди, про яких такі дива кождий чує ще в дитинотві. Книжочка поїзена на тридцять роздїлів, а в кождім з них говорить ся про якусь иншу сторону жита наших поселєнцїв або теперішних динунів. До кождого роздїлу додано кілька образцїв, які поясняють ще ліпше тє, що написано. — Ціна 25ц

Житє. — Написав Гнат Хоткєвич.

Книжочка не велика, написана однак дуже ілаво і легко. — Що тале жите? Питанє легке а так трудно на него відповісти. А прецінь нема місця на земля, де би не було вїякого жита. Чи підете на далєну північ, в царство вічних снїгів та лєдів, чи до згорілих під сонцем пустинь полудня, де на тисячі миль нема каплї води, чи підіймете ся на висонї, найвисшї на земли гори, чи спустите ся на ну тїлько можливо глубину — всюду знайдете жите. -- Питанє: що тале жите? — Ціна..... 15ц

Помїж Землею а Небєм. — Написав Микола Чайновський.

Автор приступно розвідує про найважнїйший вдобуток людського розуму, про завойованє люднєю воєдуха. На вступї дає загальні відносини про лїтанє взагалї: дїячого єлї сотворїня лїтають а другї нї, про воєдух і воєдушні тїла, як лїтають птїцї, рїзнї роди приладів до лїтаня. В кінци говорить про балїони і лїтаня себго машини до лїтаня. Численні ілїстрацїї улекшуть зрозумїнє прочтаного. — Ціна..... 10ц

Важнїйші Права Канади. — Зібранї для українських фармерів і робїтнївїв. — Ціна..... 35ц

RUSKA KNYHARNIA

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.

Ілюстрована Шевченківська бібліотечна.

1. Причинна. З 2 малюнками і портретом.	14. Москалева криниця. З 1 малюнком і портр.
2. Катерина. З 3 малюнками і портретом.	15. Варшав. З 1 малюнком і портретом.
3. Тоцолч. З 1 малюнком і портретом.	16. Титарівна. З 1 малюнком і портретом.
4. Гайдамаки. З 15 малюнками і портретом.	17. Марина. З 1 малюнком і портретом.
5. Черниця Марина. З 1 малюнком і портретом.	18. Соляк. З 1 малюнком і портретом.
6. Утоплена. З 1 малюнком і портретом.	19. Петрусь. З 1 малюнком і портретом.
7. Гамалія. З 1 малюнком і портретом.	20. Тарасова ніч. — Іван Підкова. — Перебендя. З 2 малюп. і портрет.
8. Сова. З 1 малюнком і портретом.	21. Русалка. — Як би тобі довелося З 2 малюнками і портретом.
9. Єретики або Іван Гус. З 1 малюнком і портр.	22. Пазар Стодоля. З 2 малюнками і портретом.
10. Невольник. З 2 малюнками і портретом.	23. Збірник дрібних віршів. З 7 малюнками і портр.
11. Наймичка. З 2 малюнками і портретом.	24. Збірник дрібних віршів про Україну та козацтво. З 4 малюнками і портретом.
12. Відьма. З 1 малюнком і портретом.	
13. Княжна. З 1 малюнком і портретом.	

За всі разом..... \$1.50.

Кожний свідомий Українець повинен знати ІСТОРІЮ СВОГО КРАЮ.

Виданництво «Канад. Фармера» в порозумінню з Руською Книгарнею у Вінніпегу передрукувало старокласне видане Проф. М. Грушевського

ІЛЮСТРОВАНУ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ

в комплекті. Історія є популярна і зрозуміла для кожного. В старім краю випродано два видання, тепер вже час щоби по 4-ох літах появил ся третій наклад. Є се величезна книга, має 516 сторін, 416 образків. — Ціна \$3.00.

Замовлення виснайте на адресу:

Ruska Knyharnia

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.

